

Møtedato: 29. november 2023
Vår ref.:
2022/66-47

Saksbehandler:
Hansen/Monsen

Dato:
22.11.2023

Styresak 132-2023

Endring av driftskredittramme i helseforetakene og egenkapitalinnskudd i Helse Nord IKT HF

Forslag til vedtak

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Driftskredittrammene i helseforetakene fastsettes fra 1. desember 2023 som følger:
  - Finnmarkssykehuset HF 660 mill. kroner
  - Universitetssykehuset Nord Norge HF 410 mill. kroner
  - Nordlandssykehuset HF 950 mill. kroner
  - Helgelandssykehuset HF 90 mill. kroner
  - Sykehusapotek Nord HF 0 kroner (uendret)
  - Helse Nord IKT HF 640 mill. kroner (uendret)
2. Styret i Helse Nord RHF godkjenner et egenkapitalinnskudd i Helse Nord IKT HF på 300 mill. kroner. Egenkapitalinnskuddet stadfestes i foretaksmøte så snart som mulig.

Bodø, 22. november 2023

Marit Lind
administrerende direktør

Formål

Formålet med saken er å

- følge opp den negative likviditetseffekten høyere pensjonspremier enn pensjonskostnader medfører for helseforetakene.
- styrke egenkapitalen og likviditeten i Helse Nord IKT HF for å redusere behovet for interne lån.

Sammenheng med grunnleggende verdier

Saken fremmes for å gi styret trygghet for at disponering av økonomiske rammer er transparent og sporbart. Klare rammebetingelser er en viktig forutsetning for god økonomistyring.

Beslutningsgrunnlag

Avvik pensjonspremie og pensjonskostnad

I 2023 vil pensjonspremiene i sykehusforetakene i Helse Nord bli anslagsvis 845 mill. kroner høyere enn pensjonskostnaden. Pr. 31. desember 2023 vil helseforetakenes likviditet isolert svekkes med samme beløp.

Modellen med økt driftskreditt for å dekke avviket mellom premie og kostnad gir en rentekostnad på om lag 42 mill. kroner for helseforetakene med dagens rentenivå. Utfordringene med denne modellen er omtalt i *styresak 130-2023 Statsbudsjett 2025 - felles innspill fra alle regionale helseforetak og innspill fra Helse Nord RHF* (fra dette styremøte).

Økt kassakredittramme overfører ikke midler til helseforetaket, men helseforetaket gis anledning til å øke bruken av kortsiktig lån for å betale løpende forpliktelser. I praksis innebærer dette at helseforetaket kan låne mer penger i konsernkontosystemet (låne penger fra RHF-et og andre helseforetak i Helse Nord). Helseforetaket må betale rente ved bruk av kassakreditt og mottar renteinntekter ved innskudd.

Egenkapital Helse Nord IKT

Helse Nord IKT har i dag en ramme for intern kassakreditt på 640 mill. kroner. Bankbeholdningen var om lag -480 mill. kroner ved utgangen av september. Ved etableringen av helseforetaket ble det satt inn 50 mill. kroner i egenkapitalinnskudd i helseforetaket. Helseforetaket har siden gått om lag i balanse/med mindre overskudd. Egenkapitalen per 31. desember 2022 var 77 mill. kroner, en egenkapitalandel på 12 %.

Samlede utbetalinger til investeringer i regi av helseforetaket, og særlig til oppkjøp av anlegg/investeringsprosjekter fra Helse Nord RHF, medfører at likviditeten svekkes. I 2023-2024 anslås det at Helse Nord IKT skal kjøpe ut anleggsverdier fra Helse Nord RHF for om lag 300 mill. kroner. Tallet avhenger av når implementering av større prosjekter ferdigstilles, for eksempel medikasjon og kurve, digitale pasient- og samhandlingstjenester mm.

Helseforetaket kan tilføres likviditet gjennom egenkapitalinnskudd, internt lån eller økt ramme for kassakreditt. For de to sistnevnte alternativene vil rentekostnaden øke i Helse Nord IKT med påfølgende kostnadsøkning for helseforetakene siden kostnadene i Helse Nord IKT til slutt belastes helseforetakene i dagens finansieringsmodell. Ved å foreta et egenkapitalinnskudd reduseres rentekostnaden i Helse Nord IKT, og dermed vil

kostnadene til helseforetakene reduseres. Samtidig reduseres renteinntekter i Helse Nord RHF.

Adm. direktørs vurdering

For å opprettholde helseforetakenes likviditetsreserve er det nødvendig å justere rammer for kassakreditt tilsvarende forskjellen mellom pensjonspremiebetalingene og pensjonskostnaden i sykehusforetakene. Samlet foreslås rammene justert med 845 mill. kroner for dette forholdet, i tråd med vedlegg 1.

Adm. Direktør foreslår å gjøre et egenkapitalinnskudd i Helse Nord IKT på 300 mill. kroner. Med dagens rentenivå vil rentekostnadene for helseforetaket isolert sett reduseres med om lag 15 mill. kroner. Adm. direktør vil følge opp at kostnadsreduksjonen medfører tilsvarende lavere kostnader for helseforetakene. Risikoen økes i Helse Nord RHF som følge av forslaget. Ved behov vil adm. direktør evt. komme tilbake til styret med forslag til inndekning.

Som følge av manglende økonomisk resultatoppnåelse har nå Nordlandssykehuset og Finnmarkssykehuset behov for likviditet for å kunne gjøre opp løpende forpliktelser. Adm. direktør viser til orientering i tidligere virksomhetsrapporter om at det har vært nødvendig å gi helseforetakene forskudd på likviditet. Negative avvik øvrige helseforetak svekker likviditetsreserven også i øvrige foretak, men situasjonen er ikke kritisk så langt.

Styrene i helseforetakene er ansvarlig for at driftsøkonomi, investeringsnivå og likviditetssituasjonen er forsvarlig og må iverksette nødvendige tiltak for å styrke likviditeten innenfor rammene. Styret i Helse Nord RHF er overordnet ansvarlig for at helseforetakene har likviditet til å gjøre opp sine kortsiktige forpliktelser. Adm. direktør legger til grunn at helseforetakene styrebehandler evt. behov for økt driftskreditt som følge av negativ økonomisk resultatutvikling.

Vedlegg: Endring i kassakredittrammer

Vedlegg: Endring i kassakredittrammer

Interne rammer for kassakreditt (mill. kroner)	Gjeldene ramme	Endring kassakredittramme knyttet til:		
		Likviditetseffekt pensjon	Avrunding	Ny ramme
Finnmarkssykehuset	-550	-106	-4	-660
UNN	0	-402	-8	-410
Nordlandssykehuset	-700	-250	0	-950
Helgelandssykehuset	0	-87	-3	-90
Sykehusapotek Nord	0			0
Helse Nord IKT	-640			-640
Sum	-1890	-845	-15	-2750